



BLOM ECOLOGIE

ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

MIDDEN NEDERLAND MAKELAARS

t.a.v. de heer E. Top

Kampstraat 32

3771 AV Barneveld

Datum 31 juli 2015
Kenmerk BE/2015/120/r
Uw kenmerk Email d.d. 28 januari 2015
Auteur(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4

4181 AB Waardenburg

t +31 (0)418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

BANK NL77RBRB0850107326

BTW NL1182.37.020.B01

KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de 't Zandwater 8 te Harskamp

De familie Ploeg is voornemens om een aantal opstallen op het perceel aan 't Zandwater 8 te Harskamp te saneren in het kader van de sloopmeterregeling. Op het perceel is een voormalige varkenshouderij gevestigd. Tevens zijn op het perceel diverse typen opstallen aanwezig die thans in gebruik zijn als opslag van auto's, hardhout, caravans en diversen. Behoudens twee schuren naast de woning worden alle opstallen gesloopt.

De familie Ploeg is wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

De familie Ploeg heeft Midden Nederland Makelaardij opdracht gegeven om de bestemmingsplanwijziging te begeleiden. Namens Midden Nederland Makelaardij heeft de heer E. Top, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

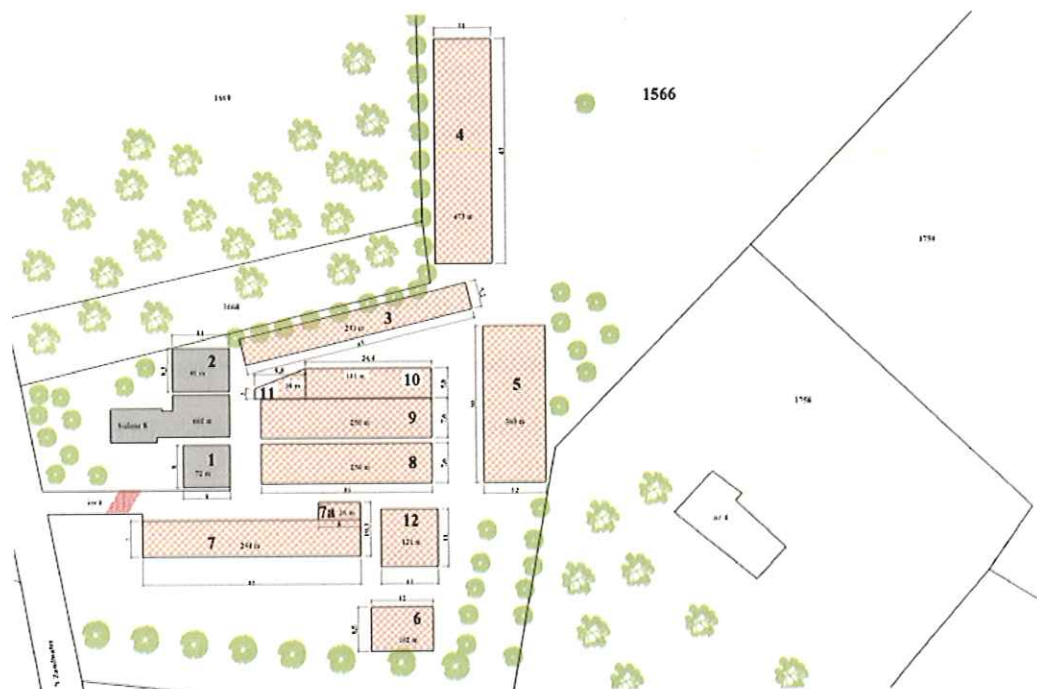
De planlocatie bestaat uit een voormalige varkenshouderij en is gelegen aan de 't Zandwater 8 te Harskamp (figuur 1). Op het perceel zijn de volgende opstallen aanwezig: woning, schuren privé gebruik (2), voormalige varkensschuren (3), paardenstallen (1), voormalige pinkenstal (1), mestopslag (1) en veldschuren (2). De agrarische bebouwing is leegstaand of in gebruik als opslaglocatie van auto's, hardhout, caravans en diverse (bouw)materialen. Het terrein tussen de

opstallen is verhard met granulaat en betontegels. of is onverhard, deels begroeid met gras. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie wordt begrensd door een bosopstand op het perceel aan de Radioweg 20 (noordzijde en deels oostzijde), een maisakker (oostzijde), perceel 't Zandwater 4 (oostzijde), maisakker (zuidzijde) en 't Zandwater met daar aangrenzend weidepercelen (westzijde). De directe omgeving bestaat uit diverse (voormalige) kleinere agrarische bedrijven met dito landschappelijke inrichting (mozaïekstructuur). Ten zuiden van de planlocatie, op een afstand van ca. 0,5-1 km. is de kern van Harskamp gelegen. Ten oosten ligt de camping De Midden Veluwe op enkele honderden meters.



Figuur 1 Het rode kader weergeeft de ligging de planlocatie aan 't Zandwater 8 te Harskamp (bron: ruimtelijkeplannen.nl).



Figuur 2 De oranje gearceerde vlakken markeren de te slopen opstallen (bron: uitsnede van tekening Midden Nederland Makelaardij).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter (figuur 2). Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren opstallen: verwijderen opstallen, afvoer sloop materiaal (laden en transport);
- snoei bomen en struiken t.b.v. sloop: kapwerkzaamheden en afvoer van groen (laden en transport);
- vergraven perceel: herinrichting ruimte tot gewenste situatie (grondverzet e.d.);
- revitalisatie terrein; allerhande (straat)werkzaamheden, aanplant groen e.d.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden 22 juli 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 19° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Alle muren zijn geïnspecteerd op het voorkomen van specifieke muurvegetatie, deze zijn niet aangetroffen. De beoogde ontwikkelingen, de sloop van 9 opstallen, leiden niet tot de aantasting van relevante vegetatie. De beplanting van bomen en struiken langs de perceelgrenzen blijft behouden. In overhoekjes en op onverharde delen van het terrein groeien algemene kruidachtige flora zoals: brandnetel, zuring, paardenbloem, grassen, melkdistel et cetera.

De planlocatie heeft geen betekenis voor beschermde planten. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn, geen sporen van (beschermde) zoogdieren aangetroffen. Grote in het wild levende zoogdieren alsmede zwaarder en strikte beschermde soorten worden niet verwacht op de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is een loslopende huiskat waargenomen.

De locatie is gelegen in agrarische gebied, op de locatie is bedrijvigheid t.b.v. opslag en over het erf loopt een weg (recht van overpad) waardoor er sprake is van relatief veel verstoring. De schuren zijn grotendeels leeg en schoon waardoor deze weinig bieden voor fauna (zie bijlage 1). Ook zijn er geen terreindelen op het perceel te onderscheiden die in potentie kunnen voorzien in geschikt habitat. Tevens is de landelijke verspreiding van zwaarder en strikt beschermde zoogdieren dusdanig dat de aanwezigheid van een dergelijke soort op voorhand onwaarschijnlijk is.

Een beperkte functie voor of de incidentele aanwezigheid van algemeen voorkomende (licht beschermde) kleine grondgebonden zoogdieren zoals: egel, mol, konijn, vos, muis- en marterachtigen kan niet uitgesloten worden. De aangrenzende maisakker en het bomenopstand bieden goede faciliteiten aan deze soorten. Deze soorten zullen echter geen significant negatieve effecten te ondervinden omdat eventueel aanwezige dieren zich op het moment van sloop zich zonder obstructie kunnen verplaatsen naar rustiger gelegen terreinen in de directe omgeving waar tevens voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is. Significant negatieve effecten op zoogdieren worden niet verwacht. Bovendien geldt vrijstelling voor de (potentieel) aanwezige soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

De vaste rust- en verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving (vliegrouete en foerageergebied) zijn strikt beschermd. Vleermuizen komen in alle typen landschappen voor en hebben soortspecifieke voorkeuren ten aanzien van de eerder genoemde aspecten. Als verblijflocatie worden veelal natuurlijke ruimtes in oude bomen of kunstmatige ruimtes in gebouwen en (infrastructuurle) kunstwerken gebruikt (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De functionele leefomgeving bestaat uit elementen zoals: oppervlaktewater, structuurrijke bosschages, bomenrijen, lanen et cetera.



Figuur 2 De haag/bomenrij langs de randen van de planlocatie wordt mogelijk gebruikt door vleermuizen als foerageerlocatie en/of vliegrouete. Algemene platteland- en tuinvogels kunnen de bomen en struiken in de haag langs beide zijden van de planlocatie gebruiken als nestlocatie.

Alle gevels en andere specifieke onderdelen van de te slopen gebouwen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de potentie voor vleermuizen. Geen van de gebouwen heeft potentiële invliegopeningen of anderszins ruimtes die geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. Langs de grenzen van het perceel is op de meeste plaatsen sprake van opgaande begroeiing bestaande uit bomen en struiken. Vleermuizen en insecten (voedsel) prefereren de luwte langs structuurrijke groenelementen.

Vleermuizen hebben een groot foerageernetwerk welke bestaat uit foerageergebieden en verbindingszones (vliegroutes). Dit foerageergebied wordt opportunistisch bejaagd waarbij het voedselaanbod bepalend is voor de verblijfstijd. Omdat in de directe omgeving veel vergelijkende terreinen aanwezig zijn zal de herinrichting van de planlocatie geen effect hebben op de foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Tijdens de sloop en realisatie kunnen echter wel effecten optreden voor foeragerende en passerende vleermuizen als gevolg van verlichting. Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring, onjuist gebruik van verlichting kan leiden tot desoriëntatie en het mijden van de planlocatie en de directe omgeving hiervan door vleermuizen. Om effecten op vleermuizen op voorhand uit te kunnen sluiten dienen er maatregelen genomen worden ten aanzien van verlichting.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, heikikker, bruine kikker en bastaardkikker (Creemers & Van Delft, 2009; waarneming.nl). Op uurhokniveau (5x5 km) overlapt het verspreidingsgebied van de levendbarende hagedis, hazelworm en adder de planlocatie. De planlocatie is gelegen in het door waarneming.nl gedefinieerde gebied 'Zandwater e.o.'. Sinds de aanwijzing van het gebied, tenminste sinds 2010, zijn echter geen waarnemingen ingevoerd van amfibieën en reptielen.

Op de locatie is geen oppervlaktewater aanwezig. Amfibieën leven in een terrestrisch (m.n. herfst/winter) en aquatisch (m.n. lente/zomer) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De structuurrijkere delen langs de randen van het perceel, de tuin en overhoekjes zijn (beperkt) geschikt terrestrisch habitat. Echter, door het ontbreken van oppervlaktewater in de directe omgeving, is de aanwezigheid van sterk watergebonden soorten uitgesloten. Wellicht dat minder watergebonden soorten zoals gewone pad en bruine kikker gebruik maken van schaduwrijke en relatief vochtige plaatsen in de tuin. Ook voor deze soort geldt overigens dat een essentiële functie kan worden uitgesloten.

De rugstreeppad (Ff-wet tabel 3) is een typische pionierssoort. Het optimale habitat bestaat uit een dynamische zandig gebied met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter (Creemers & Van Delft, 2009). Verder wordt de soort in mindere mate in diverse landschapstypen aangetroffen. Het pioniersstadium van een landschap bepaalt in hoge mate de aanwezigheid van de soort en is dan ook een karakteristiek element in potentiële habitats. Als de soort in de directe omgeving van een locatie voorkomt waar een pionierssituatie gaat ontstaan is de kans groot dat de soort dit gebied bevolkt. Rugstreeppadden kunnen zich honderden meters per dag verplaatsen (Creemers & Van Delft, 2009).

De huidige situatie van de planlocatie is ongeschikt voor de soort. Gedurende de sloopwerkzaamheden kan echter het door de rugstreeppad geprefereerde habitat ontstaan. Om negatieve effecten op de soort te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen die voorkomen dat de soort het plangebied tijdens de uitvoering kan gebruiken als voortplantingslocatie.

Het voorkomen van hagedissen en slangen concentreert zich met name op zanderige en vochtige gebieden met heide- en grasvegetatie. De verspreiding van reptielen in Nederland concentreert zich op de kuststrook, de Hoge Veluwe, typische terreinen in Zuid-Limburg en vergelijkbare landschapsdelen en -elementen elders. Alle soorten prefereren overwegend natuurlijk respectievelijk droge en natte structuurrijke terreindelen waar weinig verstoring optreedt door menselijke aanwezigheid. Op basis van de landelijke verspreiding, habitatvoorkeuren, het ontbreken van waarnemingen en de actuele situatie op de planlocatie kan het voorkomen van reptielen dan worden uitgesloten op de planlocatie (Creemers & Van Delft, 2009, tab. 1).

Mits maatregelen getroffen worden ten aanzien van rugstreeppad zijn significant negatieve effecten op zwaardere en strikt beschermde amfibieën en reptielen kunnen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen oppervlaktewateren aanwezig op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkelingen. Negatieve effecten voor vissen kunnen uitgesloten worden.

Insecten, libellen en ongewervelde

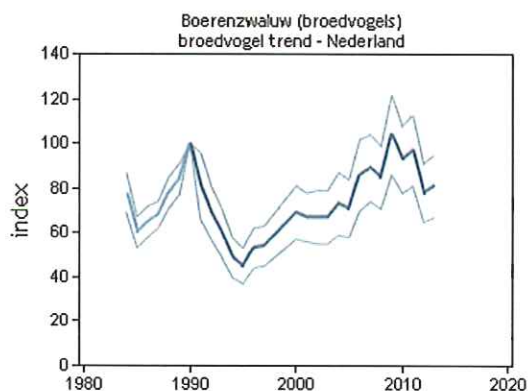
In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. De aanwezigheid van watergebonden insectensoorten (o.a. waterkevers, platte schijfhoren, kreeften en libellen) kan worden uitgesloten. In de groenstrook zijn algemeen voorkomende bomen, struiken en planten aanwezig. Kritische en kwetsbare insectensoorten prefereren veelal specifieke omstandigheden die bestaan uit specifieke waardplanten, heidevegetaties, oude loofbossen met dood hout en vennen. De groenstroken bieden in meer of mindere mate een gunstige leefomgeving voor veel (algemeen voorkomende) insectensoorten van vlinders, libellen, juffers, kevers, bijen, wespen, vliegen, spinnen et cetera. Specifieke condities voor een zwaardere en of strikt beschermde soort zijn niet aanwezig. In combinatie met de landelijke verspreiding worden deze tevens niet verwacht. Negatieve effecten op beschermde insecten kunnen uitgesloten worden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie boerenwaluw, zwarte kraai, koolmees, merel, heggemus en houtduif waargenomen. Alle waarnemingen betreffen rustende of overvliegende individuen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. In de voormalige varkenstallen zijn 13 nesten van boerenwaluw geteld (Ff-wet cat. 5). In de veldschuren zijn 15-20 nesten van duiven en merel waargenomen. In de noordelijkst gelegen veldschuur zijn tevens 5-10 oude, ingedroogde braakballen waargenomen van kerkuil. Aan de gevel en dakrand van de stallen zijn geen invliegopeningen of potentiële geschikte nestlocaties van gierwaluw en huismus geconstateerd. De hagen/groenstroken langs de perceelgrenzen zijn geschikt als broedlocatie voor algemene platteland- en tuinvogels.

De boerenwaluw maakt relatief veel gebruik van de planlocatie. In de verschillende gebouwen zijn 13 nesten aangetroffen. Nesten van de boerenwaluw zijn in principe niet jaarrond beschermd mits zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (bijlage 1). Op de huidige Rode Lijst staat de soort als 'gevoelig' gemarkeerd. De status op de Rode Lijst is verworven door een aantal, voor de soort negatieve, ontwikkelingen in het agrarische gebied. Het aantal agrarische bedrijven neemt af, het buitengebied is minder 'rommelig' en kleinschalig als voorheen en de huidige stallenconstructie en inrichting is minder geschikt voor de soort.

De landelijke trend van boerenwaluw is stabiel; sinds 1990 significante toenames van <5 % per jaar, laatste 10 jaar geen aantalsverandering (sovon.nl). Het aantal nestlocaties van de boerenwaluw op de planlocatie is echter relatief beperkt. In de directe omgeving is ruimschoots alternatief leefgebied aanwezig. Bovendien is de boerenwaluw in staat om binnen een broedseizoen een nieuw nest te bouwen. Het verlies aan territoria en leefgebied leidt aannemelijk niet tot zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die er toe leiden dat nestlocaties van de soort een jaarrond beschermde status hebben.

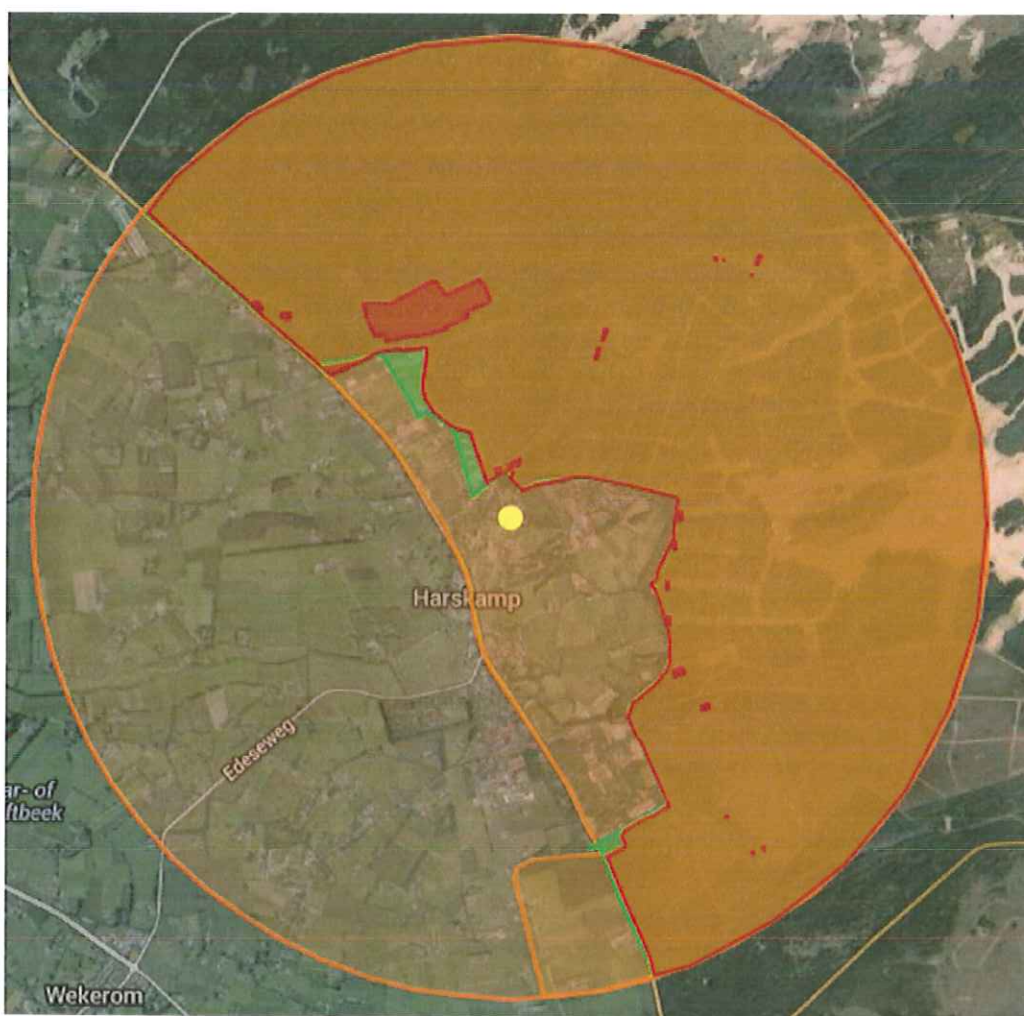


Gelet het beperkte aantal braakballen en de staat van ontbinding is het aannemelijk dat de veldschuur geen relevante functie heeft als verblijfplaats voor kerkuil. Naast een min of meer vaste voortplantingslocatie en overwinteringslocatie (kunnen op dezelfde locatie zijn) kan de kerkuil tijdens foerageervluchten gebruik maken van overdekte, windluwe locaties om te rusten. Tijdens het rusten worden prooien verorbert en braakballen opgebraakt. Soms worden dergelijke locatie vaak of altijd gebruikt en zijn derhalve aan te merken als essentieel onderdeel van het leefgebied. In de voorliggende situatie is hier echter geen sprake van. De beoogde sloop van de veldschuur zal geen negatief effect op de (gunstige staat van instandhouding) van de kerkuil hebben.

Ten aanzien van mogelijke broedgevallen in de te slopen opstallen en hagen/groenstroken wordt geadviseerd om de werkzaamheden voor of na het broedseizoen (15 maart-15 juli) op te starten. Tenzij rekening gehouden wordt met het broedseizoen kunnen negatieve effecten voor vogels worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Natura2000 gebied 'Veluwe', Nationaal Landschap 'Veluwe' en EHS (of Natuurnetwerk Nederland) gelegen (fig. 4).



Figuur 3 De gele stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt, behoudens Nationaal Landschap 'Veluwe' (oranje arcering), geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. In de directe omgeving liggen: Natura2000 gebied 'Veluwe' (rode arcering) en EHS (groene arcering) (bron: sybiosys.alterra.nl).

De beoogde ontwikkeling betreft de sloop van 9 opstallen. De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna. Effecten naar aanleiding van externe werking op de overige beschermde gebieden in de directe omgeving zijn uit te sluiten op basis van de afstand en de aard van de ingrepen.

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De opstallen worden gebruikt door algemeen voorkomende vogels als nestlocatie. Als gevolg van de werkzaamheden kan geschikt habitat voor de rugstreeppad ontstaan. Fysieke maatregelen of afstemming van werkzaamheden op het jaarcyclus van de soort voorkomen bevolking. Als gevolg van verlichting kunnen vleermuizen hinder ondervinden van de beoogde ingrepen.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, behoudens vleermuizen, rugstreeppad en broedvogels, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits de juiste maatregelen getroffen worden leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Ff-wet. Er heeft (vooralsnog) geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie is, behoudens Nationaal Landschap 'Veluwe', geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermde natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. De beoogde ontwikkeling tast niet tot aantasting van het beschermde landschapstype en is derhalve niet strijdig met het beleid. Effecten door externe werking kunnen tevens worden uitgesloten.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal rondom de te slopen opstallen (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, behoudens rugstreeppad, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Voor rugstreeppad dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden om mogelijke tijdelijke effecten te voorkomen. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.

- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (rood/groen licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravn)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.synbiossys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Hoogachtend,



ing. C.J. Blom

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie



Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan 't Zandwater 8 te Harskamp en bestaat uit een voormalige varkenshouderij



Figuur 2 De beoogde ingreep bestaat uit de sloop van 9 opstallen waarvan 3 voormalige varkensstallen.



Figuur 3 De noordelijkst gelegen of nieuwe veldschuur is in gebruik als opslag van haardhout, auto's, landbouwmachines en overige. In de nok van de spanten en langs de binnenzijde van de gevels zijn nesten van duiven en merels aangetroffen.



Figuur 4 Ten oosten van het perceel is een maisakker en camping 'De Midden Veluwe' gesitueerd (op de achtergrond zichtbaar)..

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is middelgrote pad met een lengte van circa 4,5-7 cm en korte poten. De rug heeft een grijsbruine kleur met groenige vlekken, de buik is lichtgrijs met grijszwarte vlekken. Over de gehele rug is karakteristieke lichtgele lengtestreep afgetekend. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwen door een paars/blauwe verkleuring van de keel. De rugstreeppad heeft een typische en harde roep die over een afstand van 1-3 kilometer hoorbaar is (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 centimeter lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlek en soms een rugstreep (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Klimatologische veranderingen vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannen komen hier doorgaans eerder aan dan vrouwen (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats van april-september met een hoogtepunt van half april-mei.

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond en pionierskarakter. Veelal bestaan deze uit onbeschaduwde laagbegroeide terreinen met een macroreliëf.

De vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderscheiden in het voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch de overige habitats terrestrisch. De functionele leefomgeving bestaat uit het terrein in en tussen deze habitats.

De voortplantingslocatie bestaat uit veelal temporele, ondiepe en vegetatieloze wateren. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer- en winterlocaties bevinden zich in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft zich in of kruipt onder materialen zoals: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze plaatsen vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50-200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (Anonymus, 2011).

